

Fossil berättar!

Fotografiet här intill är av en liten platt sten. Man ser genast att det är en lite annorlunda sten, för det ser ut som att någon ritat skelettet av tre små fiskar på den. Men det är ingen som ritat dem. Det är riktiga fiskar, eller rättare sagt – resterna av det som en gång var riktiga fiskar. Sillar för att vara exakt. Den är hämtad från ett berg i Libanon.

För några hundralappar kan man köpa ett sådant här fossil, till exempel på Mats Moléns museum "Den förhistoriska världen" i Umeå¹, på någon geologimässa eller på internet². Prata med dina kolleger i söndagsskolegruppen eller förskolegruppen och bestäm er för att köpa ett fiskfossil eller något annat spännande fossil från kontot för undervisningsmateriel.

HUR KAN MAN ANVÄNDA ETT SÅDANT I UNDERVISNINGEN UNDRAR DU KANSKE?

Jo, en sten kan berätta en historia. Stenen på bilden gör det. Den historian ska du berätta för barnen, och de kan själva få vara med i berättandet.

Börja med att fråga barnen vad de tror att det är för något på stenen. De kommer säkert att säga som det är, att det är små fiskar. Fråga sedan vad de tror att det är för små fiskar. Kanske svarar någon av dem som det verkligen är, små sillar. Med en bildbok om havets djur kan ni jämföra käkarnas och fenornas utseende och dra slutsatsen att det faktiskt är sillar, sådana som mamma och pappa brukar äta och som man kan köpa inlagda i tomatås eller olja.

Men hur kunde de hamna i en sten i ett berg långt upp på land? Låt barnen gissa. Låt det bli ett samtal där tankarna och förslagen får hagla fritt. Om inget av barnen själv ställer frågan, så kan du själv göra det: Brukar fiskar hamna inne i berg uppe på land? Vad tror ni händer om man lägger sillar på marken eller på botten av en badvik? Just det – kråkorna, fiskmåsarna, krabborna, räkorna, snäckorna, maskarna och andra

GÖRAN SCHMIDT

fiskar äter upp dem nästan med en gång! Pojken eller flickan som metat krabbor någon gång på sommarlov kommer genast att hålla med.

Enas sedan om den enda rimliga förklaringen: Sillarna måste snabbt ha blivit övertäckta med sand och slam³, så snabbt att inga krabbor eller andra djur hann äta upp dem, sedan hårdnade slammet ungefär som cement. Havet måste alltså en gång ha täckt Mellanöstern. Och eftersom det finns fossil på alla kontinenter över hela jorden, så måste hela jorden ha varit täckt av vatten för länge sedan.

Berätta för barnen att samma sak gäller för fossilerna av jättestora djur som dinosaurier. Berätta att det måste ha varit ungefär som med sillarna, att de snabbt måste ha blivit begravda av stora mängder av sand och slam och vatten. Annars skulle deras ben ha försvunnit, precis som de från döda älgar och rådjur gör i skogarna idag.

NÄR HÄNDE DETTA? UNDRAR KANSKE BARNEN.

Då kan du säga något i stil med: - Ja, många tror att fiskarna blev fossil för sådär 40-50 miljoner år sedan och dinosaurierna för ännu längre sedan, och att det tog många miljoner år för dem att bildas. Men vet ni vad jag tror?!

NEJ...

Jag tror att det inte är alls så länge sen. Och att det gick väldigt fort, för annars skulle man inte kunna se vartenda litet ben i dem. Dinosaurierna finns inte längre kvar, men sillarna ser precis likadana ut som idag. Och det står något spännande i den här boken (håll upp Bibeln eller Barnens Bibel). Här står det att för mer än 4 000 år sedan blev hela jorden översvämmad av havet och nästan alla djur och människor på land drunknade, och det påverkade också många av djuren i havet. Jag tror att det var då det hände. Ska vi läsa om hur det gick till?

JAAAA!

Läs om Noa och syndafloden i 1 Mos kapitel 6-7.

Var noga med att betona att syndafloden framför allt var Guds räddningsplan för jorden. Utan den hade människorna i sin ondska förstört hela världen. Men nu fick jorden, människan, djuren och växterna en nystart. Ondskan kunde inte besegra det goda. Det kan den aldrig!

/Redaktionen

NOTER

1. Mer information om skapelsemuséet i Umeå hittar du på <https://www.dinosaurier.nu/>
2. Andra libanesiska fiskfossil på internet hittar du på <https://krymp.nu/26->
3. Ganska ofta hittar man fossila fiskstim där alla fiskarna har huvudena vända åt samma håll. Det visar att de begravdes snabbt av strömmande vatten, för fiskar vänder alltid huvudet mot strömmen. Ett nyligt exempel hittar du på <https://www.nytimes.com/2019/05/29/science/fossil-fish-school.html> (kortare: <https://krymp.nu/26Z>)

ANNONS

NYHET!

Antologi om den kristna skapelsetron

Många har förkastat Bibelns skapelseberättelse som ovetenskaplig, en mytisk saga utan förankring i modern forskning. Men stämmer verkligen den uppfattningen? Andra letar efter kompromisser mellan de två ursprungsberättelserna: den evolutionistiska och Bibelns. Men går de att förena?

I den här antologin hittar du stöd för Bibelns påstående att Gud skapade allt, och inte bara utifrån argument såsom "Det står ju i Bibeln", utan baserat på vetenskapliga rön inom områden som geologi, biologi, fysiologi, kosmologi.

Beställ på www.sjobergsforlag.se

Tfn: 019-186010 • info@sjobergsforlag.se • [f](https://www.facebook.com/sjobergsforlag) /sjobergsforlag • www.sjobergsforlag.se

SJÖBERGS
FÖRLAG